

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére szemé-
lyes felhívások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Mezjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 18. szám.

Hétfő, január 23.

Felhívás.

A nagybecskereki szabadelvűpárt

kedden, 1905. évi január hó 24-én a Kaszinó
termeiben este 7 órakor

társas pártvacsorát

rendez, melyre alulirt rendezőség a párt
tagjait tisztelettel meghívja.

Délután 4 órakor a párt tagjai a Ferenc József-
téren összegyűlekeznek és körmenetben a
kaszinó termeibe vonulnak.

Felkérjük pártunk tagjait, hogy minél szá-
mosabban sziveskedjenek ugy a körmenet-
ben, mint a pártvacsorán résztvenni.

A teríték ára fél liter borral együtt 1 kor. 20 fill.

A rendező-bizottság.

A nagy hét.

Nagybecskerek, január 23.

Nem aggódással, de biztató remény-
nyel nézünk e hét elébe, melybe a mai
napon léptünk. Néhány nap még és eldül
az alkotmányos harc, amelyre jóformán
befejezte felvonulását minden párt. Ahogy
a helyzet képe ebből a felvonulásból ki-
bontakozik, alig lehet kétség az iránt, hogy
a küzdelemből a szabadelvűség diadalma-
san fog kikerülni s a nemzet többsége
mandátumot fog adni Tisza István minisz-
terelnöknek arra, hogy a parlamentet munkaképessé tegye, a békét és a rendet helyre-
állítsa.

Az a láрма, amelylyel a szövetségelt
ellenzék most a harcba megy s amelyhez
fogható alig észleltünk képviselőválasztások
alkalmával, ne téveszsen meg senkit. Ez
a rettenetes harci zsivaj, amelyet az ellen-
zék támaszt, csak arra való, hogy elvonja
a választók figyelmét az ítéletük alá bo-
csajtott kérdés lényegéről; de annyira ügyet-
len ez a láрма, hogy egyetlen gondolkozni
tudó választópolgár se ül fel annak

Mindenki tisztában van azzal, hogy
Magyarországon amit az ellenzék a kortesei
és lapjai útján, jelöltjeinek programbeszé-
deiben hirdet, hogy t. i. „aljas és megvetendő
módon törnek a polgári jogok ellen“, hogy
az „alkotmányon ütöttek rést, törvényein-
ken ejtettek szörnyű sérelmet“, egyszerűen
nem igaz. Ezek a szólásformák veleszü-
lettek a magyar ellenzékkel, amely most
inkább, mint valaha, meglegszik azzal,
hogy bombasztokat dobjon a levegőbe, a
helyett, hogy érvekkel állana elő. A pol-
gári jogok, az alkotmány, a törvény elleni
merénylet kérdését már rég megvilágították
kiváló, komoly politikusok és publi-
cisták s az ellenzék teljesen képtelen arra,
hogy megtudja védelmezni álláspontját,
mely nem egyéb, mint a parlament csödbe
juttatása. Nem marad hát egyéb eszköze
a vak lármánál, melylyel félreveri a haran-
gokat, holott az a tűz, amelyet hirdet, egy-
általán nem ég.

A nemzetet, mely pár nap mulva a
választási urnákhoz lép, ma már nem
lehet ezzel a lármával elbolondítani. A
nemzet tudja, miről van szó s tudja, hogy
a választási küzdelemben melyik oldalon
vannak az ő igaz barátai, melyik oldalon
a farizeusok és álbarátok. Tudja a nem-

zet, hogy azok, akik örökké reá apellál-
nak, ezuttal nem elvekért harcolnak, hisz
az egymással homlokegyenest ellenkező
elveket követő ellenzéki pártok egyesültek
erre a küzdelemre, de küzdenek először
Tisza István miniszterelnök elleni szemé-
lyes gyűleletről, másodsor önös létérdek-
ből. Az előbbit is az utóbbi hozta létre;
hiszen ha Tisza István keresztülviszi,
hogy a magyar képviselőház ismét vissza-
nyerje előbbi színvonalát és munkaképes-
ségét, akkor egyszerre végük van azok-
nak a politikai nulláknak, akik az utóbbi
években a kisebbségi terrorizmussal ke-
zükbe ragadták a képviselőház fölötti utal-
mat s akiknek egy normális parlamentben
semmi létjogosultságuk nincsen.

Tudja a nemzet, hogy azok az urak,
akik most ugy Aradon, mint az országban
csaknem mindenütt, a politikai nihil ál-
landósítása érdekében akarják csatasorba
szólitani a polgárságot, olyan kimondhat-
lan anyagi és erkölcsi károkat okoztak
már eddig is ennek a polgárságnak, hogy
az öngyilkosság politikája volna, ha hoz-
zájuk csatlakoznának. A nagy frázisok egye-
sült pártjai az alkotmány sérelméről be-
szélnék, de a nemzet jól látja, hogy ezek
a pártok okozták már ismételtelen a törvé-
nyen kívüli állapotot, tehát ők sodorták
bele az országot olyan helyzetbe, amely-
ben csorbát szenvedett az alkotmányos
kormányzás elve. Jól látja, hogy az ismé-
telen bekövetkezett ex-lex-állapot, ame-
lyet az obstrukciós kisebbség idézett elő,
nemcsak az ország konszolidált viszó-
nyait rendítette meg, de a polgárok mil-
lióit hozta az adófizetés és az ujoncozás
körül zavarok révén olyan helyzetbe, mely
a családok háztartásának egyenlegét fel-
billentéssel fenyegeti.

És mindennekfölött látja, hogy a szö-
vetkezett ellenzéki mágnás és nem-mág-
nás demokraták, klerikális és nem-kléri-
kális függetlenségek miatt évek óta szü-
netel immár azoknak a törvényeknek a
megalkotása, a melyek égető szükségét
volnának hivatva pótolni, a melyektől az
ország polgárainak a jóléte, több ennél,
egzisztenciája függ. A jogszolgáltatás, a
közigazgatás, az ipari és kereskedelmi
élet, a kultura összes mezői ugy szomju-
hozták eme törvényalkotásokat, mint a
száraz talaj az eső csöppet s aki miatt ez
az áldásos eső meg nem termékenyítheti
e mezőket, az nem más, mint az ellenzék,
mely most mégis a nemzet támogatását
kéri!

Egyik oldalon a békés munka, az al-
kotás utáni vágy, másik oldalon a rom-
bolás, a pusztítás szelleme. Könnyű a
választás még akkor is, ha az utóbbi tá-
bor választási eszközei nem épen váloga-
tottak és nem épen helyén valók is. A
nemzetnek az a nagyobbik része, mely
ismeri ezeket az eszközöket, a reánk kö-
vetkező héten fog tenni róla, hogy azok
hatástalanok maradjanak. Bátran, férfias
elhatározottsággal, a meggyőződés ere-
jével, a kockán levő nagy nemzeti érde-
kek iránti lelkesedéssel fog a nemzet az
urnához lépni. És abból nem jöhet ki más
eredmény, mint a szabadelvűség győzelme,
a cifra káromkodásu utcai politikusok gyá-
szos bukása.

Választási mozgalmak.

Nagybecskerek, január 23.

Minél jobban közeledik a nagy nap, annál
nagyobb buzgósággal szervezik a pártok hadsere-
geiket, hogy döntő csatára vigyék a választási
urna elé.

Nagybecskereken talán még sohasem
uralkodott olyan élénk pártélet, mint mostanában.
Mig azonban azelőtt az élékséget csak az ellen-
zék szolgáltatta, addig mostanában a szabadelvű
párt tüzzel és lelkesedéssel korteskedik eszméi s
természetesen jelöltje mellett, teszi ezt pedig
annál szívesebben, mert az ellenzék fékevesztett
agitációja, melyben igen nagy szerepet játszanak
a nemzetiségi és felekezeti jelszavak, szinte
parancsoló kötelességévé teszi a szabadelvűpárt-
nak, hogy elvei mellett az eddiginél tüntetőbb
módon harcoljon.

Szombaton este a kaszinó éttermében tartott
a párt választmánya ülést, hogy megbeszélje a
teendőket. Miután az ellenzék megragad minden
alkalmat, hogy jelöltje mellett tüntessen, a
szabadelvűpárt is kimondta, hogy külön gyűlése-
ket rendez, melyeken a párt vezetői magyar,
német és szerb nyelven fognak a választóközön-
séghez szólni. Kedden este 7 órakor pártvacsora
lesz a kaszinó összes termeiben, melyre már
eddig is 300-an jelentkeztek. A párt tagjai már
4 órakor gyűlekeznek a Ferenc József-téren,
testületileg elmennek a párt elnökéért, Steinit-
zer Géza bankigazgatóért s onnan (a Melencei-
utról) tüntető körmenetben a kaszinóba. (A fel-
hívást lásd lapunk első oldalán.)

A választmány ezt az indítványt egyhangu
lelkesedéssel elfogadta s a részletek kidolgozására
bizottságot küldött ki, melynek elnökül dr. Man-
gold Samu ügyvédet választották meg.

Miután az ellenzék korteskedésének sikerü t
a Felső-Muzslyán annyira megzavarni az egyet-
értést, hogy nagyobb zavargásoktól kell tartani,
a hatóság egy fél század katonaságot rendelt ki.

Opreán Terentius szerbesanádi gör. kel.
román lelkész a tulnyomólag szerb és román-
ajku zichyfalvai választókerületben képviselője-
lőltül lépett fel radikális programmal.

A „Felső Torontái“ szerint a nagykomlósi
választókerületben Buding Károly nagyszíri bíró
lépett fel függetlenségi 48-as programmal.

Ozori tudósítónk telefonjelentése szerint
Botka Béla, az ozori kerület szabadelvű kép-
viselőjelöltje szombaton délbén ott programbe-
szédet mondott.

A népszerű s általános tiszteletnek örvendő
jelöltet, aki Révaufaluról jött, a község határánál
15 hintóból, számos kocsiából és lovasból álló
küldöttség fogadta, mely lobogó zászlók alatt
nagy lelkesedéssel vitte őt a község házára, ahol
beszámolóját mondotta, kifejtve a többek között
a jelenlegi kormányának a helyzet javítását célzó
nemes törekvéseit, majd az új népoktatási tör-
vényről beszélt, mely a nemzetiségek anyanyel-
vének teljes mértékben való respektálásával
létesült.

A több száz főre menő választó nagy figye-
lemmel hallgatta eddigi szeretett képviselője
beszédét, a kit több ízben zajosan megéltjeztek,
mig a kerület nemzetiségi jelöltjét, dr. Manoj-
lovičsot csak igen csekély számú közönség
hallgatta meg, a miből következtetni lehet arra,
hogy Ozora józan gondolkodásu lakossága nem
akar felülni Manojlovičs ábrándos, de minden
célszerűséget nélkülöző terveinek. Dr. Sándor
Mihály hir szerint visszalépett a jelöltségtől.

A pancsovai kerületből. Pancsováról jelen-
tik: Dániel Ernő báró, hogy eljött hozzánk, el-
látogatott a kerületbe is, hogy programbeszéd-
jét megtartsa s a választókat tájékoztassa a poli-
tikai helyzetről. A merre eddig járt, mindenütt
a legnagyobb lelkesedéssel fogadták s mindenütt
óriási néptömeg fogadta és hallgatta világos, fej-
tegető beszédjét. Szerdán Bárányoson és Bor-
csán; csütörtökön T. Almáson és Glogonban;
pénteken Dolován, Hertelendyfalván, Szarcsován
és Homolicon tartotta meg programbeszédjét.

Különösen nagyszabású volt a fogadtatás és vendéglátás T.-Almásán és Glogonban. Ez utóbbi helyen izletes ebéddel vendégelte meg a község képviselőjainkat és kísérelt s itt különösen a lelkes hölgyek tettek ki magukért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Február 13. Köz. biz. ülés.

Kortés-dal.

Lobogtassuk zászlóinkat magasra,
Tudja meg azt akarki is meglátja,
Hogy a kormány emberei mi vagyunk,
Tiszta meggyőződésből rá szavazunk.
Mert a kormány bölcsesége
Hazánknak a dicső lénye!
Eljen a haza!

Ellenzéki képviselő nem is kell,
Ha rá gondolunk is már a hideg tél,
Törnek, zuznak mindent ott fenn a Házban,
Akár csak a csingilingi csárdában.
Mindenkint ott gyanúsítanak,
Tényekkel nem bizonyítanak.
Eljen a haza!

Küldtünk már fel képviselőt eleget,
De városunk érdekében mit sem tett,
Megpróbáljuk most egy államtükarral,
Bátran kitart mindenkor a kormányfővel.
A bajokat elhárítja,
Választóit boldogítja.
Eljen a haza!

Rajta tehát, válaszszuk e követet,
Ki a szegény népen gyakran segíthet,
A magyartok Istene is lesz velünk!
Törvény, jog és igazságot oszt nekünk!
Eljen tehát Makfalvay követünk,
Kit mint derék hű hazait ismerünk.
Eljen a haza!

Hoffmann Ede.

— **Személyi hír.** Dr. Végh Lajos városi ügyész Cairóból, hol néhány hetet töltött, visszakereszt Nagybecskerekre.

— **Tanítónői választás.** E napokban töltötték be Óbessenyő községében választás útján a megüresedett tanítónői állást, mely állásra Velcsov Petronellát választották meg.

— **Uj politikai lap.** A Határőr, Pancsovának és vidékének legrégebb, erős, magyar hazafias szellemű lapja, a mai nappal politikai lappá alakult át.

— **Esküvő.** Folyó hó 22-én vezette oltárhoz Herzl Viktor okleveles vegyész Hajduska Laura kisasszonyt, Hajduska József módosi kereskedő nagyműveltségű leányát. Az egyházi szertartást dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbi végezte, aki szép tartalmas beszédet intézett a mátkapárhoz.

— **Eljegyzések.** Martin István Nagyszámról eljegyezte Heim Adrienne kisasszonyt Sándorfalván.

Dengi Lenke kisasszonyt, néh. Dengi János költő, író és Krassó-Szörény vármegye volt tanfelügyelője és özvegye Kragai Junkovics Anta bájos és művelt leányát eljegyezte Etrekarsai Lukács Sándor m. kir. honvédhadnagy.

— **Selyemgyár Törökkanizsán.** Folyó évi január hó 10-én a Törökkanizsán létesítendő selyemgyárra vonatkozólag megjelent közleményünkre illetékes helyről a következő fevilágosítást vettük: Tény az, hogy selyemgyárépítésünk emelése érdekében a földmiveltésügyi kormány kivánatosnak tartja a vármegye északi részén egy selyemfonda felállítását és a legnagyobb jóindulattal viseltetik azon eszme iránt, hogy Törökkanizsa—Józseffalván egy ilyen gyár létesíthessék. Erre nézve azonban végleges döntés még nem történt egyrészt azért, mivel a rendelkezésre álló víz még nincs vegyelemezve és így nem tudható, vajjon ezen víz a selyemfonásra alkalmas-e? Másrészt pedig szükségesnek mutatkozik behatóan tanulmányozni azon döntő fontosságú kérdést, vajjon nevezett két községben az év minden szakában elegendő munkaerővel fogunk-e rendelkezni a fonda üzemben tartására? A valóságnak megfelelő azonban tudósításunknak azon része, mely szerint a községek hozzájárulása 50 éven át évi 1000 koronával van tervezve. Hogy ezen hozzájárulás a más községek hozzájárulásával szemben csekélyebb, ez abban leli magyarázatát, hogy a Törökkanizsa—Józseffalvai fonda az ottani viszonyokhoz mérten kisebb arányú lesz, amennyiben csak 80 orsóra tervezetik, míg a többi fonodák 120, sőt 150—166 orsóra vannak berendezve.

— **Paraszt-bál.** A délvidéki földmivelő gazdák egyesületének nagybecskereki fiókja szombaton este az Elimer-féle vendéglőben ugynevezett parasztt-bált rendezett. A vendéglő termei ez

alkalommal zsúfolásig megteltek közönséggel, mely egész kora reggelig a legfesztelenebbül mulatott.

— **Nagy esküvő.** Mint Nagyszentmiklósról jelentik, folyó hó 15-én vezette oltárhoz Manyov Rafael óbessenyői birtokos Gergulov Lizonkát, Gergulov Mihály óbessenyői községi bíró leányát. Az esküvőn nagyszámú vendégsereg vett részt egy Nagyszentmiklósról, mint a környékről. Rónay Ernő, a kerület szabadelvű pártjának képviselőjelöltje s volt országgyűlési képviselője meghívás folytán akadályozva volt a megjelenésben, de azért képviselte magát az igazán nagyszzerűen rendezett s szerfelett vidám és kedélyes lefolyású esküvőn, mely fényes biztonságú szolgált a boldog örömapa gavaléros vendégszeretetének. A nagy lakoma, mely bővelkedett mindenben, mi „szem s szájnak ingere“, csak másnap fényos reggel ért véget.

— **Az ideai utóállítások.** Kérdés merült föl aziránt, hogy miután az 1905-ik évre az ujoncjutalékok az országgyűlés nem szavazta meg, az utóállítások megtarthatók-e? Erre vonatkozólag a honvédelmi miniszter bocsajtott ki rendeletet, a melyben egy korábbi rendelethez hivatkozva, elrendeli, hogy a hadkiegészítő kerületi parancsnokságok székhelyein rendszerint szervezett állandó sorozóbizottságok a véderőtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás értelmében — és pedig, mert az ideai utóállítás a rendszer időben meg nem tartható — március, esetleg április hónapokban is egybegyűlnek ugyan, de működési körük általában korlátozottassék és bizonyos kivételes esetekben kivül csak a férfi rokonok keresetképességének megállapítására szorítkozzanak.

— **Sceptikon-előadás.** A Messinger Karolin-féle leánynevelő-intézetben f. hó 26-án d. u. 5 órakor Edelman Ottó főgimnáziumi tanár folytatónál előadást tart, a görög és római világból új illusztrációkat mutatván be.

— **Lopás egy szövetkezetnél.** Oroszlámosról jelentik lapunknak, hogy az ottani szerb fogyasztási szövetkezetnél nagy lopásnak jöttek nyomára. Lázity Illés szövetkezeti elnök tette a feljelentést, hogy a szövetkezet helységéből nagy mennyiségű ruhakelme, élelmi szer hiányzik. A feljelentés alapján a csendőrség letartóztatta Lászy József nagyzómbori illetőségű bukott kereskedőt, az egyesületi elnök egyik rokonát, aki a szövetkezeti árak eladásánál időről-időre segédkezett. Lászy beismerte a lopást és hogy átkulcsosul járt be az üzletbe éjnek idején. A lopott áruk a községben poton aron adott tul.

— **Nagy drágaság Kikindán.** Mint Nagyikindáról írják, rég ideje nem volt olyan kegyetlen, nyomasztó, csaknem érthetetlen drágaság az ottani piacon, mint amilyen ma rémitgeti a gazdaságunkat és a több gyermekes családapákat. A múlt esztendő nagy szárazság, a gyöngye termés és a minden oldalon súlyossá lett gazdasági viszonyok csak most érzetik tulajdonképpen való hatásukat. A készletek kimerültek, a kemény tél drágává tette a tüzelőanyagot, a takarmány, a kiviteli tilalom dacára is fogytán van. — mind ez okok maguk után vonják a következmények egész hosszu sorozatát és felvetik a napi szükségletet szolgáló iparcikkek árát. Általános elégedetlenség és panasz hangzik fel a kikindai piac vásárlói között. A szárnyas aprójószág hallatlan magas árra emelkedett: a gyöngye csirke 2.60—2.80 korona, a kacsa 5—5.20 kor. Legdrágább aránylag a zöldség; egy csomó sárgarépát nem lehet 30 filléren alul kapni. A tojás ára még napokkal ezelőtt 8 fillér volt, ma már 10, sőt 12 fillér darabonként. Nagy szó ez; a kis számok a nép nyomorát jelzik és főleg a legszegényebb néposztály nyilni meg leginkább a határon túllépő drágaságot.

— **Megfagyott az országuton.** Mint Mokrinból írják, a Monostor felé vezető országuton e napokban egy vándorló legényhez hasonló külsejű ember holttestét találták, a kiről a hatóság vizsgálat kiderítette, hogy az uton megfagyott. A szerencsétlen ember kilétét nem sikerült kipuhatolni.

Közgazdaság.

A nagybecskereki takarékpénztár közgyűlése.

Mint minden évben, úgy ez idén is az Oldal Antal vezetése alatt álló pénztárat az első, mely részvényeseinek beszámoló sáfárkodásáról. Az alább egész terjedelmében olvasható jelentésből kitűnik, hogy a céltudatos vezetésnek az elmúlt év nehéz viszonyai között is sikerült oly eredményt elérni, mely méltán számíthat a részvényesek és szakemberek elismerésére.

A közgyűlést szombaton délután tartották az intézet tulajdonát képező „Korona“-szálló disztermében. Miután közgyűlési elnöknek egyhanglag dr. Kiss Jánost választották meg, Oldal Antal vezérigazgató a következőkben adja elő az igazgatóság jelentését:

Tekintetes közgyűlés!

Hazánk közgazdasági életében a lefolyt esztendőben sem következett be a remélt fellendülés, sőt némely gazdasági ágban sejnálatos visszaesés mutatkozott.

Az 1904. év, mint Önök előtt tudva van, gazdáinkra nézve nem volt kedvező. Az időjárás mostohasága nem csupán a gabnatermés, hanem egyéb mezőgazdasági termények hozamára is káros befolyással volt. A buza, de kiváltképen a kukorica termésének gyenge eredménye nagy kihatást gyakorolt a mezőgazdasági helyzet alakulására, habár az előző két esztendő feleslegei és az áremelkedések némileg ellensúlyozták is a termelési hiányt.

A viszonyok kedvezőtlen alakulásához hozzájárult azon körülmény, hogy a belpolitikai helyzet bénítólag hatott a gazdasági tevékenységre, amennyiben a parlament, melyet munkálkodásában pártbarokk magakasztottak, a forgalom élénkítésére, a kereskedelem és ipar fejlesztésére szolgáló alkotásokra képtelenné vált.

S ha mindezek dacára s a földnek tavaly lényegesen csökkent jövedelmezősége mellett vidékünkön a földvásárlási kedv az egész esztendőn át élénk volt, nagy bb birtokok szétarabolása és folyton emelkedő arakon való adásvétele nem szűnött, úgy ezen tény abban leli magyarázatát, hogy a földmives-osztály ingatlanszerzési vágyának kielégítését a pénzpiac helyzete, a bő és olcsó pénzforrások, nagyon megkönnyítették. Innen eredtek jó részben a takarékpénztárunk irányában támasztott fokozott hiteligények, melyeket a rendelkezásunkra állott

saját és idegen tőkékkel mindig méltányos feltételek mellett kielégítettünk. 1903. végén összes üzletágainkban 4.417.020 kor. 90 fill. 1904. végén 6.088.138 kor. 50 fill. vagyis 1904. dec. 31-én 1.671.117 kor. 60 fillérral nagyobb összeg volt elhelyezve, mely számadatok intézetünk üzletének jelentékeny kiterjedéséről tesznek tanúságot.

Az összforgalom

1903-ban	45.957.182 kor. 95 fill.
1904-ben	49.735.739 „ 20 „
1904-ben tehát	3.778.556 kor. 25 fillérral nagyobb, hasonló arányban

a pénztári forgalom

is, mely az	
1903. évi	29.345.925 kor. 61 fről.
1904. évben	30.409.316 „ 62 fillérral.
vagyis	1.063.391 kor. 01 fillérral emelkedett.

A takarékpénztári betétek

az 1903. végén kimutatott	1.709.516 kor. 45 f-ről
1904. végéig	1.835.140 „ 31 f-re
tehát	125.623 kor. 86 fillérral szaporodtak.

Váltóleszámitolási üzletünk

igen élénk volt. A tárcaállomány 1903. végén 2.230.781 kor. 11 f-re rugott, 1904-ben 6.251.642 „ 94 fill. értékű váltót 8.482.424 kor. 05 fill. ellenében beváltatott 5.707.692 „ 05 „ 1904. dec. 31-én váltókövetelésünk összege 2.774.732 kor. — f-t tett s így a megelőző év végén fennállott 2.230.781 „ 11 f-rel szemben 543.950 kor. 89 fill. emelkedést mutat.

A fokozott hiteligények kielégíthetése végett

visszleszámitolás

utján 1904. végén	704.583 kor. 41 fill.
míg 1903. zárlatkor csak	57.708 „ 46 „
m. hó 31-én tehát	646.874 kor. 95 fillérral nagyobb összegű obligót vállaltunk, amely azonban a mérlegben kimutatott pénzkészletek felhasználásával máig nagy részben leaszatott.

Jelzálogkölcson üzletünk

kielégítően fejlődött. Az állom. 1903. vég. volt 1.729.913 kor. 97 fill. 430 tételben 1904-ben folyósítottunk 56 kölcsönt 748.222 „ 30 „ összegben 2.478.136 kor. 27 fill. ellenben soronkívül teljes visszafizettetett 38 kölcsön és tervszerűen törlesztett 314.746 „ 69 „ az állomány az eltávozott év végén 448 tételben volt 1.729.913 kor. 97 fillérral szemben 433.475 kor. 61 fillérral emelkedést tüntet fel.

Jelzőlogkölesön követeléseinkből engedményezve	
volt 1903 végén	1,378,172 kor. 90 fill.
1904-ben áruháztatott	822,050 kor. 55 fill.
	2,200,223 kor. 45 fill.
lér tervszerint és soronkívül törlészetett	290,062 kor. 86 fill.
ezek állagafehát 1904 végén	1,910,160 kor. 59 fill.
vagyis az 1903. végén ki-mutatott	1,378,172 kor. 90 f.-rel
szemben	531,987 kor. 69 fill.-rel nagyobb volt, mihez képest a tárcánkban maradt kölcsönkövetelések összege
az 1903 dec mber 31-iki	351,734 kor. 07 f.-ről
az 1904. december 31-iki	253,228 kor. 99 f.-re
vagyis	985,050 kor. 08 fill.-rel apadt

Folyószámlán

nyújtott előlegek állománya	
1903. végén	77,432 kor. 67 fill.
1904. végén	31,577 „ 95 „
volt, alapszabályszerűen fe-dezett követelésünk tehát	45,854 kor. 72 fill.-rel csökkentek.

Az elmúlt év folyamán több alkalmi sors-jegyegyesület alakítottunk, a melyekben 157,873 kor. 52 fill.-ért fektettünk. Ezekre befizettetett még 1904-ben 67,546 kor. 29 fill.

kinlevőségünk ezen üzlet-ágban 1904. végén 90,327 kor. 23 fill.

A tulajdonunkat képező értékpapírok, melyek 1903. végén 55,444 kor. 92 f.-ben voltak felvéve, vásárlások folytán 95,842 kor. — f.-rel, vagyis 40,397 kor. 08 fill.-rel nagyobb összeggel szerepelnek a mérlegben s az utóbbihoz melikelt jegyzékben részletezvék.

A mérleg tételei közül megemlítendőnek tudjuk még a pénzüzeteknél elhelyezett 548,692 kor. 96 fill.-t, melyre nézve megjegyezzük, hogy az majdnem teljes összegében az engedményeztük kölcsönök 1904. december 31-én esedékessé vált ellenértékét képezi.

Az elmúlt év végén a múlt hó végével fel-állított, a felügyelő-bizottság által minden rész-ben megvizsgált s helyesnek talált, kellőképpen meghirdetett mérleget a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni szerencsések vagyunk, kérjük, méltó-zassék azt a felügyelő-bizottság jelentésének meg-hallgatása után 60282 kor. 37 fill. nyeresé-nyegyenleggel megállapítani és egyidejűleg úgy a felügyelő-bizottságnak, valamint nekünk a le-folyt 1904. évre nézve a felmentvényt meg-szavazni.

A tiszta nyeresémet, mely a már megadót-tatott 1272 kor. 41 fillér hozzá- és a veszteség-képen leirt 7376 kor. 62 fillér leszámítása után jelenkezik, következőképpen javasoljuk felhasználni és pedig:

6000 kor. — fillér	a tartalékalaphoz, jöllehet ennek további ellátását a társulati alapszabály nem írja elő,
1000 kor. — fillér	az intézeti ház könyvszerinti értékének csökkentésére léte-sített alaphoz,
1000 kor. — fillér	az intézeti tisztviselők nyug-dijalapjához csatolandó,
44000 kor. — fillér	2000 drb 200—200 kor. névértékű részvényeink 32. sz. osztalék szelvényének 22—22 koronával folyó hó 24-től kezdve leendő bevált-tására fordítassék,
1180 kor. 20 fillér	további 20% nyereségrész cí-men az igazgatóságnak ki-utalványoztassék és az
1201 kor. 17 fillér	maradvány a folyó év javára könyveltessék.

Az igazgatóság nyeresémrészesének 10%-ról 12%-ra való felemelésére irányuló javaslatunk az intézet üzletkörének kiterjedésével, mely az igaz-gatóság tagjainak fokozott tevékenységét igényli, leli indokát s ezen javaslatunk elfogadása esetén bátorodunk indítványozni, hogy a társulati alap-szabály 58. §-a második bekezdésének a) pontja oda módosítottassék, hogy „a) 12% az igazgató-ságot illeti“, a mivel kapcsolatosan ugyanezen indokból azon további indítvánnyal járulunk a tekintetes közgyűlés elé, hogy a felügyelő-bizott-ság 3 tagjának tiszteletdíját az eddigi 300—300 koronáról 500—500 korona állandó összegre felemelni sziveskedjék.

A választmány és felügyelő-bizottság kiegé-sztését illetőleg jelentjük a t. közgyűlésnek, hogy a választmányból sorrend szerint kilépnek Eibenschütz Gerő, Kertész Márk, Mihajlovics Milán, dr. Stern Lázár, Temmer Salamon és Wehner György urak, továbbá kivált Deutsch Alfréd ur. kisajjalatunkra városunkból elköltözött; Wehner György urnak választmányi taggá történt megválasztása folytán pedig beltöltendő egy

évre egyik felügyelő-bizottsági póttagnak tisztsége. Kérjük, méltóztassanak ennélfogva a választmány 6 tagjára nézve 3 évre, egy tagjára nézve 2 évre és a felügyelő-bizottság egy póttagjára nézve egy évre a választást megejteni.

A közgyűlés az összes indítványokat elfo-gadja, a felmentvényt megadja. A választások eredménye a következő:

Választmányi tagok 3 évre: Eiben-schütz Gerő, Kertész Márk, Mihajlovics Milán, dr. Stern Lázár, Temmer Salamon, Wehner György. 2 évre: Deutsch Emil. Felügyelő-bizott-sági póttag 1 évre: Bencze Miksa.

Dr. Kiss János lendületes szavakban méltányolja az igazgatóság, de különösen Oldal Antalnak az intézet körül szerzett érdemeit s kéri, hogy úgy nekik, mint a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönet és elismerés szavaztassék. Elfogadtatik.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Nyilttér.*)

NESTLÉ FÉLE GYERMEK LISZT.
főfőmulthatatlan
gyomorbeteg, diarrhoeában, belhurutban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kísérleti szelvényekre fél dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek próbadobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAL féle
foraklárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

(18a—22)

*) Az a rovat alatt közöltéket nem vállal felelősséget a szerk

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

Khuen-Héderváry gróf programbeszéd.

Temesvár, január 23. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Városunk képviselőjelöltje gróf Khuen-Héderváry Károly, ő felsége személye körüli miniszter, tegnap reggel ide érkezett, hogy választói előtt elmondja programbeszédét. A miniszter fogadtatására az indóháznál megjelentek a város notabilitásai és több száz választó-polgár. Khuen-Héderváry gróf az egy-begyűlték harsány eljenzése közben hagyta el szalonkocsiját, majd Plausich Mátyás, az itteni szabadelpárt elnöke üdvözölte a minisztert, ki rövid szívélyes szavakban válaszolt.

Ezután impozáns kocsisor kíséretében a lobogódiszban álló utcákon át a püspöki palotába vonult a miniszter, ahová az Abbáziában üdülő megyés püspök távirati-lag hívta meg vendégül.

Délelőtt 11 órakor vette kezdetét a temesvári szabadelpárt értekezlete a Vi-gadó nagytermében, mely zsufolásig meg-telt választókkal. Mikor a küldöttség útján meghívott képviselőjelölt a teremben meg-jelent, riadó eljenzés és percekig tartó taps-vihar fogadta, melynek lecsillapultával a miniszter belefogott programbeszédének elmondásába.

Mindenekelőtt köszönetet mond a pol-gárságnak az immár harmadszori jelölés-ért. Ezen megtisztelő bizalom az, melynek folytán bizonyos optimizmussal nézi a vi-lág folyását még akkor is, ha annak ko-moly, sőt válságos folyását látja. Bizik az Istenben, bizik hazája jövőjében, a jó em-berekben és az igazság győzelmében.

Ezután Apponyi grófnak az ország-gyűlésen elmondott egyik beszédével fog-lalkozik a miniszter, amelyben a gróf őt az alkotmány megfontásával vádolta. Eré-lyes szavakban utasítja vissza ezen vádat, majd így végzi szavait: „Igaz, nem volt alkalmam, sem tehetségem szép beszédek-kel betölteni a világot, de egyet cseleked-tem: — tapsmentesen husz évig dolgoz-tam. (Hosszantartó, lelkes eljenzés.)

A miniszter ezután behatóan foglal-kozik a kormány által alkotott új törvé-nyekkel és vívmányokkal, majd áttér a legutolsó országgyűlés munkaképtelensé-

gére, melynek minden áron való megszü-ntetése volt a kormány legfőbb kötelessége, mert — így mondá a miniszter — egész-ségesen kialakult társadalomban az ön-fegyelmélettség az első kellék; ha ez meg-inog, megszűnik a szervek egészséges mű-ködése.

A közgazdasági kérdésekkel is beha-tóan foglalkozott a miniszter. Ha vannak bajok e téren, azoknak okai függetlenek az önálló vámterület kérdésétől. 1848-ban ennek egyik nemével rendelkezünk de akkor belefutunk a magunk zsirjába. (Helyeslés.)

Ezután áttért a miniszter az ellenzék azon eljárására, mely szerint a kormány meggyanúsításával és különböző áhírek terjesztésével félrevezeti a közvéleményt. Többek közt azt állítja az ellenzék, hogy a kormány eltorlaszolja a király ajtaját. Szerinte az, amit az ellenzék e tekintet-ben szeretne, nem volna egyéb, mint alkotmányon kívüli faktoroknak az állam ügyeibe, a fejedelem tanácsába való be-avatkozása. (Zajos helyeslés.)

Végül a miniszter hangsúlyozta, hogy a komoly politikai helyzetre való tekintet-ből nem tárgyalja a helyi érdekeket, de biztosítja a polgárságot, hogy egy város, mint egyesek jogos é dekiért mindenkor teljes odaadással hajlandó munkálkodni.

A beszédet a közönség mindvégig élénk érdeklődéssel kísérte és a végén zúgó eljenzésben tört ki.

Az utcán összegyűlt ezernyi tömeg tüntető ovációk közben kísérte a püspöki palotába a minisztert, ki délután vissza-utazott a fővárosba.

Khuen-Héderváry grófnak Temesvárott még eddigéle nincs ellenjelöltje és remél-hetőleg már nem is lesz és így egyhangu megválasztása biztos.

Körber bukása.

Budapest, január 23. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A „Pesti Hírlap“ tegnap száma hallatlan leleplezésekkel traktálja olvasóit. Ez alkalommal Körber volt osztrák miniszterelnök bukásával foglalko-zik, amelyről rémdolgokat mond el. A többek között szóról-szóra közli azt, amit a király Körberrel, majd később amit Beck báróval négy szemközt beszélt. A Pesti Hírlap azt is kísüti, hogy Tisza István gróf miniszterelnök is tagja a bécsi kamarillá-nak s hogy a magyar püspökök, a katho-likusok és az evangélikusok egyaránt, szol-gálják szintén a kamarillát. Ekkora inzul-tussal a magyar sajtó még sohasem sértegette a magyar kormányt és a magyar egyházfejedelmeket. Ez a hír az olvasók ostobaságára számít, mert a művelt ember azonnal tisztában van azzal, hogy az egész vád nem más, mint légből kapott valótlanosság. Most a nemzeti intelli-genciára hárul a feladat, hogy az olvasók jóhiszeműségével való ily rut visszaélést azzal torolja meg, hogy egyszer s minden-korra eldobja magától a hazugságokat terjesztő lapokat, hogy ezek lássák, hogy a művelt közönség jóhiszeműségével nem lehet büntetlenül visszaélni.

József főherceg állapota.

Budapest, január 23. (A „Torontái“ ered. távirata.) Fiuméből táviratozzák: A legújabb kiadott orvosi jelentés szerint József főherceg az elmúlt éjjelt megle-hetősen nyugodtan töltötte. Állapotában nem állott be újabb változás.

Szapáry Gyula gróf temetése.

Budapest, január 23. (A „Torontái“ eredeti táv.) Mint Abbáziából jelentik gróf Szapáry Gyula holttestét tegnap délután két órakor beszentelték. A beszentelési szertartáson ő Felsője képviselőjében báró Rossner Ervin fiúmei kormányzó jelent meg. A beszentelés után Szalók Taksonyra szállították a holttestet, ahol holnap dél-után helyezik el örök nyugalomra az ottani családi sírboltban.

Belvillongás Oroszországban.

Budapest, január 23. (A „Torontál” ered. táv.) Szentpétervárról táviratozzák: Pont 12 óra 45 perckor egy óriási munkástömeg a Sámson hidon át a téli palotához vonult, azonban a gyalog és dzsidás csapatok a mintegy 9000 főre menő tömeget visszautták, mely alkalommal többen megsebesültek. Délután 2 órakor szintén nagyobb összeütközés volt a munkások és a katonaság között, melynek szintén számos sebesültje volt, akiket bérkocsikon szállítottak el a harc színteréről.

Gappon lelkész, a munkások vezére, levelet intézett a cárhoz, melyben a többek között ezeket mondja:

Jelenj meg néped előtt, fogadd hódoló feliratunkat, jót állunk személyed sértettségéről.

Pétervár, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A munkásokat, kik a palotához vonultak, a dzsidások és kozákok fogadták. A munkások felszólították a kozákokat, hogy ne löjjenek, mire néhány katona lebecsült a fegyverét. Ebből a tényből is azt következtetik, hogy a forradalmi eszmék tért nyertek a hadseregben.

Pétervár, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gappon lelkész a főmeg élén ment papi ruhával, keresztrel a kezében, mellette és mögötte a parasztok beláthatatlan tömegben. A zavargások közepette Gappon is megsebesült. A halottak közt egy kerületi előjáró is van.

Pétervár, január 23. (délután 2 óra.) (A „Torontál” eredeti távirata.) A téli palota elé sok ezer munkás vonult, kik megütköztek a katonasággal. A katonaság löfegyverét használta. Eddig százötven halotról és temérdek sebesültségről tudnak. A munkásnegyedben torlaszokat emeltek. A táviró vezetékeket elpusztították.

A munkások karddal és szerszámokkal vannak felfegyverkezve. Fél 4-kor ismét összeütközés volt, melynél 30 ember vesztette életét.

Pétervár, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Miklós-hidnál történt összeütközésben egy tisztet megsebesítettek, egy kozákot pedig megöltek. A tömeget visszaszorították a munkásnegyedbe és sudronyból akadályt rögtönöztek. A munkások egy része elvonult ugyan, de felfegyverkezve tért vissza s újból ellentállván, több tisztnek elvették a kardját, letépték vállrojtjaikat s miközben hangosan gyilkosoknak csufolták, ütegelni kezdték őket.

Pétervár január 23. (A „Torontál” ered. táv.) A távirati ügynökség automobiljait a munkások felirtóztatták, a bennülőket kirángatták s a kocsikat tönkretették.

Pétervár január 23. (A „Torontál” ered. táv.) A város a pusztulás szörnyű képét mutatja. Borzasztó látványt képez a megcsontított holttestek s a sebesültek szállítása, kik között számos nő és gyermek van. A palota körül katonaság táboroz, az utcákon pedig erős őrzérek állnak.

Pétervár, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tömeg az Osztroff városrészben 4 óra körül ismét csoportosult, a katonaság a torlaszokra háromszor adott sorützet, a tömeg azonban nem oszlott szét.

Pétervár, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról Zarskoje-Szelóg a kozákok megszállták s egész nap lovas staféta viszi a jelentéseket a cárnak. Az ötvenezernyi helyőrséget újabb ezredekkel megerősítették. A munkások ellen ötvenezer katonát mozgósítottak.

London, január 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Standard” jelentése szerint a halottak és sebesültek száma kétezer.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai lözsdén az árak emelkedtek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.97—	—
Buza (októberre)	8.70—	—
Tengeri (májusra)	7.50—	—
Zab (áprilisra)	7.02—	—
Rozs (áprilisra)	7.74—	—

67/I. szám 1905.

107-1.1

Pályázati hirdetés.

Egy gyakorlott okleveles mérnök a nagybecskereki kir. államépítészeti hivatalnál 6 korona napidíj és egy havi felmondás mellett hosszabb időre azonnal felvétetik. A mérnöki oklevéllel, vagy ennek hiteles másolatával és az eddigi gyakorlatot igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvények f. évi február hó 1-ig a nevezett hivatal főnökéhez nyújtandók be.

Később érkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Nagybecskerek, 1905. évi január hó 14-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Bérbe adom

azonnal, esetleg eladom

HÁZAMAT,

amely egy lakásból áll, 5 szoba, villamvilágítás bevezetve, konyha, kamra, mosókonyha, pince, padlás és fűskamra. Parkírozott udvar, baromfi udvar, gyümölcs- és konyhakert, valamint egy 20 méter hosszú kukorica-kotárka.

Bővebb felvilágosítást ad: özv. KRSZTICS JOHANNA, a mellette levő házban, vagy levélileg alólírott

Krsztics János

üggyvéd,
Módoson.

48-x.15

FELTÜNŐ UJDONSÁG.**Delice**

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé másat nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

23-1046

Elsőrendű tüzifa.

Valódi porosz Kitanó minősége

szalon kőszén pirszén (coacs)

a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányából.

Legjobb faszén.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 80. sz.

— Továbbá a fátelen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —

14-209

Két fiatalember vagy nő,

ki a Remington-írógép kezelésében jártas, magyarul és németül jól és helyesen ír, azonnal alkalmazást nyerhet.

Jelentkezhetni délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között

Hadfy Döme,kir. közjegyzőnél
Nagybecskerek.**Kiadó lakás.**

A Kínizsi- és Gimnázium-utca sarkán, a „Club”-kávéházzal szemben egy

utcai lakás

bolthelyiséggel vagy anélkül

azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(32-x.11)

Ügyes,

szépirásu fiatalember, lehetőleg kereskedelmi iskolát végzettet, keres azonnali belépésre helybeli cég

Ajánlatokat a „Torontál” kiadóhivatala, továbbit „Ügyes 98n” jelleg alatt.

(98-x.4)

A Nagybecskereken székelő
Közgazdasági Bank mint Részvénytársaság
1904. évi zárszámadatai.

VAGYON.	Zárómérleg-számla.				TEHER.	
Készpénz	20346	71			Részvénytőke	200000 —
Elhelyezett pénzek:					Tartalékalap	10127 —
Az osztrák-magyar banknál giró-					Takarékbetétek	535870 29
számlán	18425	83			Betétkamatadó 1904. II. felére	846 71
Más pénzintézeteknél	9693	48	48466	02	Visszleszámitott váltók	923940 99
Fedezett folyószámlai követelések			10000	—	Engedményezett jelzálogkölsönök	822834 31
Leszámitott váltók			1549923	14	Kölsönökből visszatartott összegek	75106 49
Jelzálogkölsönök:					Az igazgatósági-, felügyelő-bizottsági-, választmányi tagok, tisztviselők és zálogbecsüs óvadékai	58000 —
A tárcában (engedményezés folyamatban)	146555	93			1905-re befolyt kamatok	37775 76
Átruházottak	822834	31	969390	24	Adótartalék	3200 —
Lebonyolítás alatt álló jelzálogkölsönök			21652	—	Hitelezők	2007 95
Óvadék Nagybecskerek városnál kézi-zálog-üzletünk után	4058	66			Nyereményáthozat 1903-ról	135 23
ennek kamata a folyó évre	163	94	4222	60	Folyó évi tiszta nyeresemény	29879 69
Kézizálogkölsönök			10739	—		
Értékpapírok	1973	—				
Értékpapírok függő kamatai	5	33	1978	33		
Letétek			58000	—		
1905-re fizetett kamatok			18743	26		
Leltár			4851	—		
Alapítási költségek (K. 2740·84 f. öt év alatt törlesztődik)			1644	50		
Átmeneti tételek			114	33		
			2699724	42		2699724 42

TEHER.	Veszteség- és nyereség-számla.				JÖVEDELEM.	
Kamatok:					Nyereményáthozat 1903-ról (adómentes)	135 23
Takarékbetétek után	16778	46			Másintézetnél elhelyezett tőke kamata (70% adómentes)	163 94
Visszleszámitolásért	36225	12			Adómentes értékpapirkamat	29 95
Engedményezett jelzálogkölsönök után	31248	21	84477	95	Kamatok, jutalékok és egyéb jövedelmek	143910 10
Folyószámlák után	226	16				
Költségek:						
Tisztí fizetések és lakbérek, üzleti költségek és házbér	19303	15				
Alapítási költség (K. 2740·84 f. 1/5 része)	548	17				
Kézizálogüzlet költségei	113	29	19964	61		
Leírás a leltárból (K. 5390—10%-a)			539	—		
Tőke-kamatadó	1677	85				
Adók és illetékek	7521	15				
Kézizálogkölsönök letétele	43	74	9242	74		
Nyereményáthozat 1903-ról	135	23				
Folyó évi tiszta nyeresemény	29879	69	30014	92		
			144239	22		144239 22

A KÖZGAZDASÁGI BANK MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖNYVELŐSÉGE: Róna Árpád s. k., főkönyvelő.

A KÖZGAZDASÁGI BANK MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA:

Mayer Aurél s. k.,
vezérigazgató.

Leitner Zsigmond s. k.,

a „Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja mint R. T.” vezérigazgatója.

Dr. Várady Imre s. k.

Hajduska Jenő s. k.

Mayer Henrik s. k.

Ezen zárómérleg- és veszteség- és nyereség-számla a „Közgazdasági Bank mint részvénytársaság” üzleti könyveivel összehasonlítva és a pénztár ennek megfelelőleg megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen és a törvény szerint vezetetteknek és a jelen zárómérleggel és veszteség- és nyereség-számlával mindenben megegyezőknek találtak. Kelt Nagybecskereken, 1905. évi január hó 15-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Löffler Jónás s. k.,
felügy.-bizotts. tag.

Pósa Ernő s. k.,

a „Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja mint R. T.” cégvezetője,
felügy.-bizotts. elnök.

Eckfeld Mór s. k.,
felügy.-bizotts. tag.

A tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat a következő:
A tisztelt közgyűlés rendelkezésére áll 30014 korona 92 fillér, melyből fordítassék: osztalékra 10000 korona, a tartalékalapra, annak 22000 koronára való kiegészítésére 11873 korona, igazgatósági jutalékra 4000 korona, felügyelő-bizottsági tiszteletdíjra 1000 korona, a bírálati jegyek beváltására 5 korona = 1495 korona, tisztviselők jutalékára 1000 korona, jótékony célra 200 korona és a fennmaradó 446 korona 92 fillér az 1905. év veszteség- és nyereség-számlájára vitessék át.

Ezek után kérjük a tisztelt közgyűlést, méltóztassék az 1904. évre vonatkozó és a felügyelő-bizottság által megvizsgált és elfogadott zárószámadatokat, úgy a mérleget, mint a veszteség- és nyereség-számlát jóváhagyni; a nyereség felosztására vonatkozó javaslatunkat a felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után elfogadni és megengedni, hogy minden részvény 1904. évi 2. számú szelvénye 10 koronával beváltassék.

Az igazgatóság.

Mint a Nagybecskereken székelő „Közgazdasági Bank mint Részvénytársaság” felügyelő-bizottsága tisztelettel jelentjük, hogy az 1904. évi II. üzletévre vonatkozó zárószámadatokat tüzetesen megvizsgáltuk, az intézet könyveivel összehasonlítottuk és konstatáljuk, hogy úgy a mérleg-, mint a veszteség- és nyereség-számla minden tételében megfelel az intézet tényleges állapotának és a törvényes feltételeknek.

Nemcsak az év végén, de az elmúlt év folyamán is, több ízben megvizsgáltuk az intézet ügyvitelét, értékkészletét és mindent rendben, az alapszabályoknak megfelelőnek találtunk.

Ezek után a tisztelt közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk a betérjesztett zárószámadatokat, az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó javaslatát és kérjük, hogy a felmentvényt úgy nekünk, mint az igazgatóságnak megadni méltóztassék.

Kelt Nagybecskereken, 1905. évi január hó 15-én.

(110-11)

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Löffler Jónás s. k.,
felügy.-bizotts. tag.

Pósa Ernő s. k.,

a „Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja mint R. T.” cégvezetője,
felügy.-bizotts. elnök.

Eckfeld Mór s. k.,
felügy.-bizotts. tag.

A „Torontálmegyei Központi Hitelszövetkezet

mint az

Országos Központi Hitelszövetkezet tagjá"-nak

1904. évi

ZÁRSZÁMADÁSA.

Vagyon.		Mérleg-számla.		Teher.	
Pénzkészlet	6484 58			Befizetett üzletrészek	464694 14
Váltókölcsonők	513288 38			Országos központi hitel	1789 78
Kötvénykölcsonők	254318 38			Tartalékalap	24021 87
Szövetkezetek felszerelésére nyújtott előlegek	7021 77			Föl nem vett osztalékok	3246 80
Szövetkezeteknél elhelyezett betétek	88804 72			Államsegély maradványa	1623 64
Országos Központi betét	21915 53			Betétek	384792 75
Értékpapírok	2200 —			Folyó számlai tartozások	5097 37
Folyó számlai követelések	4686 49			Átmeneti kamatok	10399 65
Magyar kir. postatakarékpénztár	332 28			Átmeneti tételek	3160 77
Ingatlan	22191 02			1904. évi tiszta nyereség	898826 77
Leltár . . . . . K. 1880—					23916 38
leírás . . . . . K. 380—	1500 —	922743 15			
		922743 15			922743 15

Tartozik.		Nyereség- és veszteség-számla.		Követel.	
Költségek (lakbér, fűtés, világítás, könyvek, nyomtatványok)	3635 48			Kamatok	54813 38
Tiszti fizetések és tiszteletdíjak	9894 84			Késedelmi kamatok	17 08
Visszleszámítási kamatok	136 60			Átíratási díjak	20 —
Betéti kamatok	15380 22			Beíratási díjak	100 50
Betéti kamatadó	1538 02			Ingatlan utáni jövedelem	598 52
Adó	167 94				55549 48
Baromfi-tenyésztő és értékesítő szövet- kezet segítése	500 —				
Leltár leírás	380 —	31633 10			
1904. évi nyereség		23916 38			
		55549 48			55549 48

Nagybecskerek, 1905. január hó 1-én.

A könyvelésért: **Wattay-Pelbárt Endre** s. k., könyvelő.

Az igazgatóság:

Jankó s. k. Rigó István s. k. Dr. Kuszing s. k. Keszler Ferenc s. k. Dr. Magyar Károly s. k.
Poroszkay s. k., elnök. Wolfinger s. k. Dr. Grandjean s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Nagybecskerek, 1905. január hó 22-én.

109—1.1

A felügyelő-bizottság:

Mayer Rezső s. k. Thury Mihály s. k. Menezser Lipót s. k., fel.-biz. elnök. Keresztes Aladár s. k.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.